

החיים על פני הרשת

למה משבר האקלים הוא לא "בעיית
סביבה"

ד"ר בלה ברדה ברקת, עו"ד

אנחנו ממשיכים לדבר על האקלים כאילו מדובר בנושא.
תחום.

כמו חינוך, תחבורה, ביטחון.
יש שר בממשלה, יש פרק בדו"ח, יש כותרת באתר.

הסביבה, אנחנו אומרים.
כאילו היא בחוץ.
אבל מה אם כל ההבחנה הזו, בין האדם לטבע, בין החלטה פוליטית לשיטפון,
בין מדיניות לחלקיק פחמן, היא כבר לא רלוונטית?

הוגה צרפתי בשם ברונו לטור, הציע להסתכל על המציאות אחרת לגמרי.

לטענתו המציאות לא בנויה מתחומים, אלא מרשת, וברשת הזו, הכול פועל על
הכול.

כל אובייקט הוא שחקן.
הממשלה והאוקיינוס, הנהר והענן, הנפט והמסך שעליו אתם קוראים את
המילים הללו כעת.

מבחינתו מדובר ב- Actor-Network, רשת שבה בני אדם, רעיונות, עצים,
חוקים, דלקים, חיישנים, רוחות, סיסמאות וטכנולוגיות, כולם שחקנים.

לא כולם שווים בגודלם, בכוחם, אבל כולם פועלים. כל אחד מושך, דוחף, מעכב
או מזרז.

וכשמבינים את זה, מבינים שמשבר האקלים הוא לא "בעיה של פליטות".
הוא לא גרף.
הוא לא יעד של 1.5 מעלות.

הוא סצנה שלמה של תנועה הדדית, סבוכה, של שחקנים, שכן החלטת ממשלה בגרמניה משפיעה על כריתת עצים בברזיל, מחירי סחורות בסין משנים את הרגלי החימום בפולין וצינור גז תת-ימי באוקיינוס שותף באותו מאבק כמו ארגון צדקה מקומי באפריקה.

והקרח הנמס בגרינלנד?

הוא לא רק תוצאה.

הוא שחקן שכן הוא משנה את הלחץ האטמוספרי, מסיט זרמים, מפיל תשתיות.

במילים אחרות, האקלים כבר לא מגיב למציאות, הוא חלק ממנה.
אנחנו לא עומדים מול "משבר סביבתי".

אנחנו שקועים בתוך רשת שבה הטבע לא בחוץ, אלא בפנים, פועל, משתתף, לוחץ, מגיב.

אין חוץ.

אין פנים.

אין "אנחנו" מול "הכדור".

יש רק צבר של השפעות הדדיות, שצריך ללמוד לקרוא.

ופה נכנסת הפרשנות.
לא עוד דוחות יבשים או חזיונות אפוקליפטיים.
אלא שפה חדשה שמכירה בכל שחקן, גם זה שלא נראה.

שיטת מחשבה שמבקשת לזהות את מי שלא נכנס לדין ולקרוא לו לבמה.

משבר האקלים, כך אומר לטור, הוא לא קריאה ליותר מדע, אלא ליותר דמוקרטיה של חיבורים.
לדין שבו גם נהר, גם קידוח, גם חקלאי וגם ענן דאטה יישבו ליד השולחן.

לא כדי לשפוט, אלא כדי לשאול: מה כל אחד מהם עושה? על מה הוא פועל?

ברגע שמבינים את זה, מבינים שמשבר האקלים לא ישתנה על ידי "החלטה" אחת.
הוא יתחיל להשתנות כשנלמד לראות מחדש את המערכת כולה לרבות את השחקנים שהרכיבו אותה בלי שנשים לב.

כי כל עוד נמשיך לדמיין שהמציאות מורכבת מאנשים בלבד, נחמיץ את הסיפור האמיתי.

Dr. Bella Barda Bareket

DR. BELLA BARDA BAREKET, ADV.

www.GlobalTrends.Solutions